

Nýggj útlit í gomlum máli:

Valrættur til útisetar

Kanska vera útiseta-
atkvøður uppi, næstu
ferð valt verður til
løgtingið

ini síðani 1948, at føroyingar í fyribils útisetu fáa valrætt.

Jákup Lindenskov segði, at persónliga var hann fyri (men situr ikki á tingi), men í Javnaðarflokkinum eru sjónarmið bæði fyrri og ímóti, hóast flokkurin hevði valrætt til útisetar á valskránni í heyst.

At útisetarnir vóru so langt frá føroyska gerandisdegnum helt Jákup Lindenskov ikki vera nakra forðing:

- Sjálvandi fara lesandi at atkvøða útfra sínum fyrirteytum og eftir sínum áhugamálum, men tað gera allir aðrir samfelagsbólkar eisini. So tað kann ikki vera nøkur forðing, segði Jákup Lindenskov, ið helt tað vera sjálvsagt, at allir føroyingar finga tann rætt, sum allir aðrir ríkisborgarar hava.

Hvørgin fólkatingsmaðurin ræddist fyrri atkvøðurætti til útisetar og lovaðu at taka málið upp í teirra flokkum. Men báðir vóru á einum máli um, at skal málið verða viðgjørt á tingi, so skal ikki biðast eftir politikkarnum, tí tað verður til fánýtis. MFS má gera eitt gjølligt uppskot, sum politikkaramir kunnu taka støðu til á lögtingi.

ówh/Fjølir (s-s)

Føroyingar, sum eru uttanlands og nema sær útbúgving, eiga at hava valrætt til lögtingið! Hetta sjónarmið hevur yvirhøvur havt undirtøku millum føroyskar útisetar og hevur eisini verið borið fram við fleiri høvi, síðani Heimastýrslógin kom í gildi. Men enn hevur sjónarmiðið ikki vunnið frama millum teirra, sum kunnu taka avgerðir.

Lógartekniskt er eingin forðing fyri at seta slíkan rætt í gildi. Grønendingar í Danmark t.d. hava valrætt til landstingið. Við einum slíkum valrætti verður tikið til eftirtektar, at føroyingar ikki hava allar útbúgvingarmøgu-

leikar í Føroyum, og tiskil bert hava fyribils og ikki varandi bústað uttanlands.

Nú letur til, at nýggj útlit eru fyrri, at broyting kemur í. 16. apríl skipaði Meginfelag Føroysku Studenta fyrri fundi í Keypmannahavn um málið. Á fundinum vóru teir báðir føroysku fólkatingsmenninir Óli Breckmann (Flk.) og Jákup Lindenskov (Jvn.).

Sambært Óla Breckmann hevur málið ongan tíð verið til umrøðu í Fólkaflakkinum, og sjálvtur hevði hann ikki hugsað um tað fyrr enn hann fekk hesa innbjóðingina. Fólkatingsumboðið fyrri Fólkaflakkin ívaðist stórliga í,

um tað er rætt, at føroyingar í útisetu sleppa at atkvøða, tí teir hava førkað seg burtur frá gteimum viðurskiftum, teirra atkvøða skal ávirka.

Men sambært Fjølir - blaðið MFS - letur til, at fundurin hevur fingið Óla Breckmann at umhugsast, um ikki júst tann vantandi politiski ávirkanarmøguleikin hevði við sær minkandi áhuga fyrri føroyskum viðurskiftum og kanska eisini minkandi møguleika fyrri, at tey útbúnu koma heim aftur.

Hóast fólkaflaksmaðurin ikki vildi siga seg at vera fyrri ella ímóti, so helt hann tað vera náttúrligur partur av sjálvstýrisgongd-

Zakarias Wang, stjórn-
málafrøðingur: - Heima-
stýrslógin og Stýris-
skipanarlógin sam-
svara ikki!

Ógreitt lógarsmið

Óvist hvør er føroyingur

Á MFS-fundinum í Keypmannahavn var eisini Árni Olafson, serkønur í føroyskum málum í danska uttanríkisráðnum. Árni Olafson hevur sjálvt verið virkin í studentafeløgnum niðri og talað fyrri valrætti til útisetar.

- Trupulleikin er, at føroyskir politikkarar ongantíð hava at torað at definerað, hvat ein føroyingur er, segði Árni Olafson m.a. Tað kann MFS tvingað teir til við við einum uppskoti um atkvøðurætt til lesandi uttanlands, legði hann afturat.

Árni Olafson segði, at MFS her birti upp undir ein sera grundleggjandi spurning. Tað snýr seg um spurningin um, hvør skal roknað sum 'føroyingur'; í grein 10 stendur, at føroyingur er hann, sum hevur danskan ríkisborgararétt og er 'hjemmeboende på Færøerne'; hvat tað er hevur eingin torað í holt við, hóast tað sambært Árna átti at verið sjálvsagt, at føroyingar gjørdur av, hvat tað vil siga.

Nú broyting í stýrisskipanarlógin stendur á skránni hjá samgonguni, so er tað eitt upplagt høvi at gera hesa broyting eisini.

- Eins og danir staddir uttanlands sambært danskar lóg hava valrætt til Fólkatingsið, so eiga føroyingar, ið fyrbils búleikast uttanlands at hava valrætt til lögtingið, segði Árni Olafson og vísti til, at tað hevur verið vanlig mannaðing, at umseta danskar lógar.

- So tað skuldi verið lagamanni í føri sum hesum.

Skulu føroyingar í útisetu hava valrætt krevur hetta, at grein 12 í stýrisskipanarlógin verður broytt; hon ásetur, at valrætt hava tey, sum hava fastan bústað í Føroyum. Til tess at broyta Stýrisskipanarlógina krevst, at broyting verður samtykt tvær ferðir á lögtingi við vali ímillum.

Tað margháttliga er bert, at heimastýrslógin, sum má roknað at standa oman fyrri Stýrisskipanarlógina er linari orðað: har verður einki nevnt um fastan bústað: hon sigur, at valrætt til lögtingið hava tey, sum eru heimahoyrandi í Føroyum. Zakarias Wang, stjórnálafrøðingur, hevur t.d. tað áskoðan, at tiskil ikki er neyðugt at gera annað enn at lögtingið broytir orðingina 'fastan bústað' til 'heimahoyrandi í Føroyum' í stýrisskipanarlógin við tilvísing til, at talan er um eitt mistak eftirsum orðingin ikki er í samsvari við Heimastýrslógin. Er hetta eftirfarandi, so er ikki neyðugt, at val er ímillum. Eftirsíðan er bert eftir hjá fyrisingini at gera reglur fyrri, hvat tað vil siga at vera heimahoyrandi í Føroyum.

ówh/Fjølir (s-s)

Bretsk sendiharravitjan

Skal m.a. síggja minnisplátuna frá Cameronians

Framvísing í Havnar Kirkju av minnisplátuni frá 'the Cameronians'. Hetta er eitt av punktum á skránni hjá bretska sendiharranum í Keypmannahavn, sum kemur higar at vitja í morgin.

Og nógv umtalaðu plátuna sleppur hann at síggja. Fyrirverandi formaðurin í Krigssavningnum hevur eftir rættarúrskurð flýggja sakføraranum hjá the Came-

ronians plátuna, sum verður hongd upp í Dómkirkjuni.

Tað er hósdagin seinna part, at sendiharrin skal í kirkjuna eftir at hann hevur etið døgurða saman við nevndini, ið skipaði fyrri bretska vikuni í fjør, og eftir at hava verið í Listaskálanum; fyrrapartin vitjar hann í Tinganesi, á Føroya Fiskasølu og hjá ríkisumboðnum.

Hósdagurin endar við vitjan í Kirkjubø, har landsstýrið er vertur við ein døgurða.

Frigggjadagin gongur ferðin til Norðoyggjar um Leirvík. Bretin skal til Viðareidis, inn á gólvið hjá Liggjas í Bø, hjá borgarstjórnunum í Klaksvík Óla Heinesen, í Christianskirkjuna og á grøvina hjá bretska hermonnum. Bretski sendi-

harrin fær bert snertin av Norðoyastevnuini við: longu klokkan hálgum fyra gongur leiðin til Havnar aftur, har sendiharrin bjóðar til døgurða á Hafnia.

Gesturin fer av stað aftur leygdagin. Bretskur konsul í Føroyum er Jóhann Mortensen.

ówh